

İlgili Kanun / Madde
818 S.BK/41

T.C
YARGITAY
21. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2008/6471
Karar No. 2008/8002
Tarihi: 26.05.2008

- PASİF DÖNEM HESABININ YAPILMASININ GEREKMEŞİ
- TAZMİNATA ESAS ÜCRETİN BELİRLENMESİNDE SOSYAL YARDIMLARINDA DİKKATE ALINMASININ GEREKMEŞİ

ÖZETİ: Hesap raporunda; pasif dönem hesabının yapılmadığı, ücretin tespitinde toplu iş sözleşmesinden doğan giyim, işgüçlüğü tazminatı, mesken yardımı, temizlik yardımı, yemek yardımı ve sosyal yardım adı altında yapılan diğer yardımların hesaba katılmadığı, toplu iş sözleşmeleri ile belirlenen artışların hesaba katılmadığı, tespit edilen ücretin 2003 yılında 64.38 YTL olmasına karşın devam eden yıllarda düştüğü, bu düşüşün nedeninin belirtilmediği ve davacının maddi tazminat talebinin SSK'ca karşılandığından reddine karar verildiği halde davalı lehine avukatlık ücretine hükmedildiği anlaşılmalıdır. Mahkemece belirtilen hususlardaki eksiklikleri nedeniyle hüküm vermeye ve denetime elverişli olmayan hesap bilirkişisi raporuna dayanılarak ve maddi zararın SSK'ca karşılandığı nedeniyle davanın reddi hallerinde davalı lehine avukatlık ücretine hükmedilemeyeceği göz ardı edilerek verilen karar usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

DAVA: Davacı, iş kazası sonucu maluliyetinden doğan maddi ve manevi tazminatın ödenilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin reddine karar vermiştir.

Yargıtay Kararları

Hükmün davacı vekili tarafından duruşmalı olarak temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Mehmet Yıldız tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan ve temyiz konusu hükme ilişkin dava, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 438. maddesinde sayılı ve sınırlı olarak gösterilen hallerden hiçbirine uymadığından Yargıtay incelemesinin duruşmalı olarak yapılmasına ilişkin isteğin reddine karar verildikten sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

Dosyadaki yazılara toplanan delillere kararın dayandığı gerektirici nedenlere göre davacının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazlarının reddine,

Dava, iş kazası sonucu beden güç kaybına uğrayan davacının maddi zararın giderilmesi istemine ilişkindir.

Mahkemece davacının maddi zararının sigortaca bağlanan gelirin peşin sermaye değeri ile karşılandığından bahisle maddi tazminat talebinin reddine karar verilmiştir.

Uyuşmazlık tazminatın belirlenmesi noktasında toplanmaktadır. Tazminatın belirlenmesinde zarar ve tazminata doğrudan etkili olan işçinin net geliri, bakiye ömrü, iş görebilirlik çağı, iş göremezlik ve karşılıklı kusur oranları Sosyal Sigortalar tarafından bağlanan peşin sermaye değeri gibi tüm verilerin hiçbir kuşku ve duraksamaya yer vermeyecek şekilde öncelikle belirlenmesi gerektiği tartışmasızdır. Diğer yandan tazminat miktarı; işçinin olay tarihindeki bakiye ömrü esas alınarak aktif ve pasif dönemde elde edeceği kazançlar toplamından oluştuğu tartışmasızdır. Başka bir anlatımla, işçinin günlük net geliri tespit edilerek bilinen dönemdeki kazancı mevcut veriler nazara alınarak iskonto ve artırma işlemi yapılmadan hesaplanacağı, bilinmeyen dönemdeki kazancının ise; yıllık olarak %10 artırılıp %10 iskontoya tabi tutulacağı, 60 yaşına kadar (aktif) dönemde, 60 yaşından sonrada bakiye ömrüne kadar (pasif) dönemde elde edeceği kazançların ortalama yöntemine başvurulmadan her yıl için ayrı ayrı hesaplanacağı Yargıtay'ın oturmuş yerleşmiş görüşlerindedir.

Kuşkusuz, açıklanan zarar ve tazminat hesaplanması yönteminde, işçinin yaşlılık aylığı alması veya işçinin yaşı ve işçide oluşan meslekte kazanma gücü kayıp oranına göre ileride çalışıp yaşlılık aylığına hak kazanması üstün olasılık içinde bulunması durumunda da zarar hesabında pasif dönemin hesaba dahil edilmesi gerekir. Malul kalan işçinin aynı işinde çalışmaya devam etse dahi diğer işçilerden daha fazla çaba harcayacağı asıldır. 60 yaşından sonra elde edeceği yaşlılık aylığını da diğer işçilerden daha fazla çaba harcayarak elde edeceğinden yaşlılık aylığını aldığı dönemde de devam edecek olan maluliyeti nedeniyle zarara uğramadığının kabulü isabetsiz olur. Kaldı ki sigortalıya bağlanan yaşlılık aylığında meslek hastalığı ve iş kazası kolundan alınan primlerin hiçbir etkisi bulunmamakta olup tamamen uzun vadede ki sigorta kollarından ödenen primler sonucu aylık

Yargıtay Kararları

bağlanmaktadır. Bu nedenlerle pasif döneminde zarar hesabına dâhil edilmesi gerekir.

Cismani zararlarda kural olarak zarar olay tarihinde gerçekleşmiş olduğundan zararın hesaplanmasına olay tarihinden ve olay tarihindeki değer üzerinden başlanmalıdır.

Dosyadaki kayıt ve belgelerden, davacının fazlaya ilişkin haklarını saklı tutarak davalıdan 3.000.00YTL maddi tazminat talebinde bulunduğu, mahkemece hesap uzmanı bilirkişisinden maddi zararın tespiti için rapor alındığı, hesap raporunda; pasif dönem hesabının yapılmadığı, ücretin tespitinde toplu iş sözleşmesinden doğan giyim, işgüçlüğü tazminatı, mesken yardımı, temizlik yardımı, yemek yardımı ve sosyal yardım adı altında yapılan diğer yardımların hesaba katılmadığı, toplu iş sözleşmeleri ile belirlenen artışların hesaba katılmadığı, tespit edilen ücretin 2003 yılında 64.38 YTL olmasına karşın devam eden yıllarda düştüğü, bu düşüşün nedeninin belirtilmediği ve davacının maddi tazminat talebinin SSK'ca karşılandığından reddine karar verildiği halde davalı lehine avukatlık ücretine hükmedildiği anlaşılmıştır. Mahkemece belirtilen hususlardaki eksiklikleri nedeniyle hüküm vermeye ve denetime elverişli olmayan hesap bilirkişisi raporuna dayanılarak ve maddi zararın SSK'ca karşılandığı nedeniyle davanın reddi hallerinde davalı lehine avukatlık ücretine hükmedilemeyeceği göz ardı edilerek verilen karar usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

Yapılacak iş; davacıya bağlanan gelirin hüküm tarihine en yakın tarihte belli olan verilere göre hesaplanan peşin sermaye değerini SSK'dan sormak ve bildirim miktarını hüküm tarihine en yakın tarihte belli olan veriler nazara alınarak yukarıda açıklanan esaslara göre bilirkişiye zarar hesabı yaptırılarak hesaplanan tazminattan indirmek ve sonucuna göre karar vermektir.

O halde, davacının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, temyiz harcının istek halinde davacıya idesine, 26.05.2008 gününde oybirliğiyle karar verildi.